



gevallen worden de werknemers niet meer rechtstreeks aangestuurd door ondernemer land- en tuinbouw maar door de productieverantwoordelijke land- en tuinbouw. Deze staat niet alleen in voor de aansturing van het team , maar ook voor de teelttechnische aspecten. De uiteindelijke beslissingsbevoegdheid inzake het bedrijfsmanagement en de teeltkeuze blijven echter bij de ondernemer land- en tuinbouw(ster).

De diversiteit binnen de Vlaamse land- en tuinbouwbedrijven vraagt om duidelijk afgebakende beroepskwalificaties. De teelttechnische aspecten en alles wat daarmee samenhangt (bv. de mechanisatie, basisadministratie en –wetgeving) worden beschreven in de BK's van de verschillende productiemedewerkers en assistenten plantaardige of dierlijke productie. Waar de eerste de hun opgedragen taken zelfstandig uitvoeren, gebeurt dit door de tweede groep hoofdzakelijk onder begeleiding.

Gezien Vlaanderen nog rijk is aan bedrijven met verschillende sectoren (bijvoorbeeld varkenshouderij en melkveehouderij of varkenshouderij en grove groenten) op één uitbating is het mogelijk dat de betrokken productiemedewerker of assistent moet beschikken over de competenties beschreven in verschillende BK's. Dit geldt ook voor productiemedewerkers of assistenten op gespecialiseerde veebedrijven met een eigen akkerbouwmatige voederwinning.

De taak van productieverantwoordelijke land- en tuinbouw reikt iets verder. Naast de diverse teelttechnische vaardigheden zal hij ook o.a. over de nodige vaardigheden moeten beschikken om met interne en/of externe actoren om te gaan en een aantal beslissingen te nemen in plaats van de ondernemer land- en tuinbouw. Van hem wordt ook verwacht dat hij een duidelijk zicht heeft op een aantal wettelijke en administratieve bepalingen. Hij vormt dan ook de rechterhand van de ondernemer land- en tuinbouw voor een aantal taken binnen het bedrijf. Voor hen werd een afzonderlijke beroepskwalificatie uitgewerkt.

Tenslotte is er de ondernemer land- en tuinbouw zelf die zich van de vorige groep vooral onderscheidt door het feit dat hij zelfstandig beslissingen moet kunnen nemen over de werking en de verdere ontwikkeling van zijn bedrijf waarbij hij zich dan ook opstelt als een echte ondernemer, zoals wij die ook kennen in andere sectoren. Gezien in de meeste gevallen nog steeds de ondernemer land- en tuinbouw al dan niet samen met echtgeno(o)t(e) of kinderen het volledige bedrijf runt wordt van hem/haar verwacht dat hij ook over de voor zijn bedrijf relevante beroepskwalificaties beschikt.

Akkerbouwgewassen: granen, mais suikerbiet, aardappelen, energiegewassen, ...

Grove groenten: koolgewassen, prei, bonen, erwten, ... ; (semi-) machinaal oogsten; hoofdzakelijk voor verwerkende industrie; geteeld op grotere oppervlakten

## 1.4 SECTOREN

- Land- en tuinbouw, bosbouw en zeevisserij (PC132 Technische land- en tuinbouwwerken, PC144 Landbouw, PC145 Tuinbouwbedrijf, PC146 Bosbouwbedrijf)

## 1.5 BETROKKEN (ARBEIDSMARKT)ACTOREN

### Hoofdindieners

Algemeen Boerensyndicaat

BioForum Vlaanderen vzw

Boerenbond

EDUplus

## Mede-indieners

VDAB (Vlaamse Dienst Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding)

## 1.6 REFERENTIEKADER

### Gehanteerde referentiekaders

- Competent-fiche (SERV): A141401 Tuinbouw en groenteteelt, 30 juni 2014
- Competent-fiche (SERV): A141601 Landbouwer (m/v), 30 juni 2014
- Competent-fiche (SERV): A140701 Runderen of paarden fokken, 16 juni 2014
- Competent-fiche (SERV): A141001 Schapen of geiten fokken, 30 juni 2014
- Competent-fiche (SERV): A140901 Pluim- en kleinvee kweken, 16 juni 2014

### Relatie tot het referentiekader

De informatie uit de competent-fiches werd verwerkt en aangevuld door de sector.

Er werd vervolgens voor elke competentie gezorgd voor een algemene, gemeenschappelijke en duidelijke verwoording die de goedkeuring wegdraagt van alle vertegenwoordigers van de betrokken sector.

Voor het beroepskwalificatiedossier werd de Competent-fiche A141401: Tuinbouwer als basis gebruikt en aangevuld met Competent-fiches A141601: Landbouwer (m/v), A140701: Vee- en paardenhouder (m/v), A141001: Schapen- en geitenfokker (m/v) en A140901: Pluim- en kleinveekweker (m/v)

Uit de Competent-fiche A141401: Tuinbouwer (m/v) van 30/6/2014 werden de volgende basisactiviteiten geselecteerd, geherformuleerd en/of geïntegreerd in een andere activiteit:

- 'De bloemen- of groenteteelt of de beplantingen opvolgen De bedrijfsleider over afwijkingen in de groei informeren' (Id17720) zit vervat in 'Houdt toezicht op de ontwikkeling van de gewassen en informeert de productieverantwoordelijke land- en tuinbouw/ondernemer land- en tuinbouw over afwijkingen in de ontwikkeling'
- 'Gronden en beplantingen onderhouden (stokken voor het opbinden van planten plaatsen, snoeien, overtollige bladeren verwijderen, ...)' (Id9628) zit vervat in 'Onderhoudt infrastructuur en omgeving'

Uit de Competent-fiche A141401: Tuinbouwer (m/v) van 30/6/2014 werden de overige basisactiviteiten niet geselecteerd vermits deze geen deel uitmaken van het takenpakket van de

productiemedewerker akkerbouw/grove groententeelt.

Uit de Competent-fiche A141401: Tuinbouwer (m/v) van 30/6/2014 werden de volgende specifieke activiteiten geselecteerd, geherformuleerd en/of geïntegreerd in een andere activiteit:

- 'Planten, zaaien of vermeerderen' (Id38479) zit vervat in 'Plant of zaait'
- 'Producten volgens kenmerken, bestellingen en wijze van transport verpakken' (Id17987) zit vervat in 'Bewaart en/of verpakt de producten volgens kenmerken, bestellingen en wijze van transport indien van toepassing'

Uit de Competent-fiche A141601: Landbouwer (m/v) van 30/6/2014 werden de volgende basisactiviteiten geselecteerd, geherformuleerd en/of geïntegreerd in een andere activiteit:

- 'Basisonderhoud van het materieel uitvoeren Landbouwgebouwen onderhouden (schilderwerk, dakbedekking, omheiningen, ...)' (Id6192) zit vervat in 'Voert preventief of correctief basisonderhoud van machines of uitrustingen uit of laat uitvoeren'
- 'Gronden en beplantingen voorbereiden' (Id7532) zit vervat in 'Bereidt gronden voor'
- 'Rijpe gewassen oogsten (maaïen, dorsen, persen, ...) (Id18113)' zit vervat in 'Oogst oogstklare gewassen'

Uit de Competent-fiche A141601: Landbouwer (m/v) van 30/6/2014 werden de overige basisactiviteiten niet geselecteerd vermits deze geen deel uitmaken van het takenpakket van de productiemedewerker akkerbouw/grove groententeelt.

Uit de Competent-fiche A141601: Landbouwer (m/v) van 30/6/2014 werden de volgende specifieke activiteiten geselecteerd, geherformuleerd en/of geïntegreerd in een andere activiteit:

- 'Seizoensgebonden irrigatie- en sproeiuitrustingen plaatsen en afstellen' (Id20458) zit vervat in 'Plaatst zo nodig seizoensgebonden irrigatie-uitrustingen, stelt deze af en houdt ze in het oog'
- 'Toezicht houden op de gewassen Afwijkingen in de groei opsporen Corrigerende maatregelen nemen (fyto-sanitaire behandeling, ...)' (Id26126) zit vervat in 'Houdt toezicht op de ontwikkeling van de gewassen en informeert de productieverantwoordelijke land- en tuinbouw/ondernemer land- en tuinbouw over afwijkingen in de ontwikkeling'

Uit de Competent-fiche A140701: Vee- en paardenhouder (m/v) van 16/6/2014 werden de volgende basisactiviteiten geselecteerd, geherformuleerd en/of geïntegreerd in een andere activiteit:

- 'Preventief of correctief basisonderhoud van machines of uitrustingen uitvoeren (Id18027)' zit vervat in 'Voert preventief of correctief basisonderhoud van machines of uitrustingen uit of laat uitvoeren'

Uit de Competent-fiche A140701: Vee- en paardenhouder (m/v) van 16/6/2014 werden de overige basisactiviteiten niet geselecteerd vermits deze geen deel uitmaken van het takenpakket van de productiemedewerker akkerbouw/grove groententeelt.

Uit de Competent-fiche A140701: Vee- en paardenhouder (m/v) van 16/6/2014 werden de volgende specifieke activiteiten geselecteerd, geherformuleerd en/of geïntegreerd in een andere activiteit:

- 'De voorraad opvolgen De bestellingen van producten in bulk opstellen (Id17635)' zit vervat in 'Volgt de voorraad op van verbruiksgoederen'

Uit de Competent-fiche A141001: Schapen- en geitenfokker (m/v) van 30/6/2014 werden de volgende basisactiviteiten geselecteerd, geherformuleerd en/of geïntegreerd in een andere activiteit:

- 'Preventief of correctief basisonderhoud van machines of uitrustingen uitvoeren' (Id18027) zit vervat in 'Voert preventief of correctief basisonderhoud van machines of uitrustingen uit of laat

uitvoeren'

Uit de Competent-fiche A140901: Pluim- en kleinveekweker (m/v) van 16/06/2014 werden de volgende basisactiviteiten geselecteerd, geherformuleerd en/of geïntegreerd in een andere activiteit:  
- 'Preventief of correctief basisonderhoud van machines of uitrustingen uitvoeren' (Id18027) zit vervat in 'Voert preventief of correctief basisonderhoud van machines of uitrustingen uit of laat uitvoeren'

Volgende basiscompetenties werden toegevoegd door de arbeidsmarktactoren conform de maatschappelijke en sectorale voorwaarden:

- Werkt in teamverband
- Werkt met oog voor veiligheid, milieu, kwaliteit en welzijn
- Voert dagelijkse controles en onderhoud uit aan de machines
- Houdt bij inzetten van de machines rekening met de weers- en bodemomstandigheden
- Gebruikt de machines en installaties duurzaam en veilig
- Respecteert de persoonlijke hygiëne
- Bouwt eigen deskundigheid op
- Volgt de eigen werkadministratie op
- Controleert de werkzaamheden en ruimt op
- Past op een duurzame manier bemesting toe
- Transporteert de producten indien van toepassing
- Bewaakt de bedrijfshygiëne
- Past op een duurzame manier gewasbescherming toe
- Zorgt voor veilige en kwaliteitsvolle opslag van de producten

## 2. Activiteiten

### 2.1 OPSOMMING COMPETENTIES

#### Basisactiviteiten

##### Dierlijke/plantaardige productie

- Werkt in teamverband (co 02325)
  - Communiceert gepast met alle actoren (leidinggevende, collega, klant, ...)
  - Begrijpt de instructies en de uitvoering van de opdracht
  - Wisselt informatie uit met collega's en leidinggevende(n)
  - Rapporteert en meldt problemen aan de leidinggevende
  - Werkt efficiënt samen met collega's
  - Volgt aanwijzingen van leidinggevende(n) op
  - Past zich flexibel aan
- Werkt met oog voor veiligheid, milieu, kwaliteit en welzijn (co 02326)
  - Werkt ergonomisch (hef- en tiltechnieken, ...)
  - Werkt kostenbewust
  - Werkt ecologisch

- Werkt conform de opgestelde procedures
  - Past de wettelijke voorschriften toe
  - Past de veiligheids-, kwaliteits-, en milieuvoorschriften toe
  - Meldt problemen i.v.m. veiligheid, milieu, kwaliteit en welzijn, zowel mondeling als schriftelijk, aan de leidinggevende
  - Vermijdt risico's voor zichzelf en derden
  - Heeft extra aandacht voor de mogelijke aanwezigheid van minderjarigen op het bedrijf
  - Gebruikt de persoonlijke beschermingsmiddelen op een correcte manier
  - Houdt rekening met voertuigbewegingen op het bedrijfsterrein
  - Treedt op bij ongevallen
  - Leert nieuwe technieken in functie van veiligheid, milieu, kwaliteit en welzijn en past ze toe
- Volgt de voorraad op van verbruiksgoederen (A140701 Id17635-c)
    - Gebruikt software voor voorraadbeheer
    - Controleert de staat en de omvang van de voorraad
    - Stemt de te bestellen hoeveelheden af op het verbruik, de planning, de opslagcapaciteit, ...
    - Volgt bestellingen op en controleert de levering
    - Registreert het verbruik van producten
    - Geeft de te bestellen hoeveelheden of tekorten door aan de productieverantwoordelijke land- en tuinbouw/ondernemer land- en tuinbouw
- Voert preventief of correctief basisonderhoud van machines of uitrustingen uit of laat uitvoeren (A140701 Id18027-c, A140901 Id18027-c, A141001 Id18027-c, A141601 Id6192-c)
    - Gebruikt handgereedschap (sleutel, tang, ...) en elektrisch gereedschap op een veilige en milieuverantwoorde manier
    - Merkt afwijkingen, storingen of nood aan onderhoud op
    - Houdt zich aan het onderhoudsplan en –richtlijnen
    - Stemt de techniek en het materiaal af op de opdracht (olie verversen, smeren, lassen, timmeren, schilderen, ...)
    - Stelt (mee) de machines of uitrustingen veilig voor het uitvoeren van het onderhoud
    - Voert kleine onderhouds- en herstellingswerkzaamheden uit (reinigen, smeren, onderdelen vervangen, vloeistoffen aanvullen, ...)
    - Meldt problemen i.v.m. preventief of correctief basisonderhoud van machines of uitrustingen die zelf niet op te lossen zijn aan de productieverantwoordelijke land- en tuinbouw/ondernemer land- en tuinbouw
    - Reinigt het materieel vooraleer op te bergen
    - Sorteert afval volgens de richtlijnen
- Voert dagelijkse controles en onderhoud uit aan de machines (co 02327)
    - Controleert de machine voor ingebruikname (slijtage, defecten, veiligheidsvoorzieningen, elektrische uitrusting, wielen/banden, luchtdruk en vloeistofpeilen, ...)
    - Controleert of het voertuig voorzien is van de nodige signalisatie conform de verkeerswetgeving 'signalisatie van landbouwvoertuigen'
    - Voert dagelijks onderhoud uit
    - Signaleert de nood tot specifieke controles en onderhoud aan de machines aan de leidinggevende

- Voert kleine herstellingen uit
- Neemt corrigerende maatregelen i.v.m. dagelijks onderhoud aan de machines indien nodig
- Houdt bij inzetten van de machines rekening met de weers- en bodemomstandigheden (co 02328)
  - Schat in of de activiteiten (grondbewerking, bemesting, zaaien en planten, gewasverzorging en oogsten, ...) uitvoerbaar en/of wenselijk zijn op het geplande moment op basis van de weers- en bodemomstandigheden
  - Meldt problemen met het uitvoeren van de activiteiten als gevolg van de weers- en bodemomstandigheden aan de leidinggevende
  - Houdt rekening met de wettelijke voorschriften
- Gebruikt de machines en installaties duurzaam en veilig (co 02328)
  - Gebruikt de machine volgens de richtlijnen van de fabrikant/productieverantwoordelijke land- en tuinbouw/landbouwondernemer
  - Merkt afwijkingen, storingen of de nood aan preventief onderhoud op
  - Stemt de techniek en het materiaal af op de opdracht
  - Vermijdt fysieke risico's
  - Schat de risico's in van ongezonde voeding, alcohol, drugs, stress en vermoeidheid op het veilig gebruik
  - Stelt de machine veilig voor het volgend gebruik
  - Reinigt het materieel/laadruimte volgens de wettelijke bepalingen en bergt het op
  - Sorteert afval volgens de richtlijnen
- Respecteert de persoonlijke hygiëne (co 02329)
  - Bedekt eventuele wonden
  - Draagt werk- en beschermkledij
  - Volgt de hygiëneprocedure van het bedrijf (handen wassen, ...)
- Bouwt eigen deskundigheid op (co 02330)
  - Volgt aangewezen of relevante nascholingen
  - Leert nieuwe technieken en past ze toe
  - Integreert de nieuwe ervaringen in de dagelijkse werksituatie
- Volgt de eigen werkadministratie op (co 02331)
  - Vervult de administratieve taken op het terrein
  - Gebruikt desgevallend registratiesoftware
- Controleert de werkzaamheden en ruimt op (co 02332)
  - Controleert de eigen werkzaamheden
  - Rapporteert over zijn werkzaamheden aan de productieverantwoordelijke land- en tuinbouw/landbouwondernemer
  - Meldt en overlegt problemen met productieverantwoordelijke land- en tuinbouw/landbouwondernemer
  - Meldt gebreken, beschadigingen en onvoorziene zaken werkzaamheden aan de productieverantwoordelijke land- en tuinbouw/landbouwondernemer
  - Ruimt op tijdens en aan het einde van de werkzaamheden

## Plantaardige productie - algemeen

- Past op een duurzame manier bemesting toe (co 02336)
  - Volgt het bemestingsplan
  - Neemt de nodige voorzorg/veiligheidsmaatregelen in acht
  - Past de nodige bemesting toe volgens de aangegeven onderrichtingen en regelgeving met aandacht en zorg voor de omgeving
  - Zet restanten van bemesting af volgens regelgeving
  - Registreert de gebruikte bemestingsactiviteiten in het register
- Transporteert de producten indien van toepassing (co 02337)
  - Transporteert desgevallend de producten naar het bedrijf, het verzamelcentrum, de verkoopplaats of de verwerker
  - Respecteert de betreffende wettelijke bepalingen
  - Controleert de laadruimte/vastzetting van de lading met inachtneming van de wettelijke voorschriften om ladingsverlies te voorkomen
  - Laadt de producten veilig, zekert de lading en zorgt voor het lossen op de juiste plaats
  - Communiqueert met de ontvanger over de lading (hoeveelheid, aard, ...)
  - Volgt bij het laden de hygiëneregels en respecteert desgevallend de koudeketen
  - Vervoert de producten veilig
  - Bewaakt de kwaliteit van de producten tijdens het vervoer

## Plantaardige productie - veiligheid en hygiëne

- Bewaakt de bedrijfshygiëne (co 02110)
  - Neemt proactief maatregelen om aantastingen van buitenaf het bedrijf aan het plantenmateriaal te voorkomen
  - Neemt maatregelen om overdracht van aantasting binnen het bedrijf te voorkomen
  - Werkt ordelijk, ruimt de werkplek en het materieel systematisch op
  - Controleert de staat van het materieel
  - Reinigt en desinfecteert het materieel (spuitmachine,...) volgens de richtlijnen
  - Reinigt en desinfecteert de infrastructuur (containers, serres, pallox\* ,...) tussen twee productierondes
  - Gebruikt schoonmaakmaterieel op een duurzame manier
  - Sorteert en slaat het restafval, plantaardig afval en het risicoafval op volgens de regelgeving
  - Respecteert de milieuvoorschriften

\*Pallox: Houten kist op basis van een pallet voor opslag en transport van groenten en fruit

## Akkerbouw/grove groententeelt - voorbereiding

- Bereidt gronden voor (A141601 Id7532-c)
  - Situeert het perceel op het bedrijf
  - Stemt de techniek en het materieel af op de opdracht
  - Voert bodembewerking uit
  - Volgt de conditie van de bodem op (visueel, staalname, ...)



- Stemt zo nodig af met externen na overleg met de productieverantwoordelijke land- en tuinbouw/ondernemer land- en tuinbouw

#### Akkerbouw/grove groententeelt - planten

- Plant of zaait (A141401 Id38479-c)
  - Bereidt zaden of plantgoed voor
  - Transporteert zaden en plantgoed naar het perceel
  - Houdt zich aan de voorschriften bij het planten en zaaien van de gewassen (positie, diepte, tijdstip, ...)
  - Vult de plant- of zaaimachine aan
  - Stemt zo nodig af met externen

#### Akkerbouw/grove groententeelt - verzorgen

- Plaatst zo nodig seizoensgebonden irrigatie-uitrustingen, stelt deze af en houdt ze in het oog (A141601 Id20458-c)
  - Plaatst de seizoensgebonden irrigatie-uitrustingen volgens plan conform de hiervoor geldende regelgeving
  - Stelt de seizoensgebonden irrigatie-uitrustingen manueel of computergestuurd af (debiet, tijdschema, ...)
  - Voorkomt of houdt schade aan de gewassen beperkt
  - Merkt afwijkingen aan de seizoensgebonden irrigatie-uitrustingen op, bespreekt de gepaste maatregelen met de productieverantwoordelijke land- en tuinbouw/ondernemer land- en tuinbouw en past deze toe
- Houdt toezicht op de ontwikkeling van de gewassen en informeert de productieverantwoordelijke land- en tuinbouw/ondernemer land- en tuinbouw over afwijkingen in de ontwikkeling (A141401 Id17720-c, A141601 Id26126-c)
  - Controleert de conditie van de gewassen zintuiglijk of via staalname
  - Verzorgt het gewas i.f.v. het teeltstadium
  - Verwijdert zieke en/of dode planten
  - Stelt de al dan niet aanwezigheid van ongedierte en/of aantastingen vast
  - Herkent plantenziekten-plagen en onkruiden
  - Herkent de nood aan water en/of plantenvoeding
  - Informeert de productieverantwoordelijke land- en tuinbouw/ondernemer land- en tuinbouw over de toestand van het gewas
  - Onderneemt corrigerende actie (herinzaaien, ontwateren, ... ) indien nodig in overleg met de productieverantwoordelijke land- en tuinbouw/ondernemer land- en tuinbouw
- Past op een duurzame manier gewasbescherming toe (co 02111)
  - Past geïntegreerde gewasbescherming toe
  - Neemt de nodige voorzorg/veiligheidsmaatregelen in acht bij gebruik van gewasbeschermingsmiddelen
  - Bewaart de gewasbeschermingsmiddelen volgens de wettelijke voorschriften
  - Past de opgegeven gewasbeschermingsmiddelen of -methode toe volgens de aangegeven onderrichtingen en (fyto)sanitaire regelgeving

- Gebruikt persoonlijke beschermingsmiddelen
  - Verwerkt spuitrestanten volgens fytosanitaire regelgeving
  - Houdt de inventaris van de gebruikte gewasbeschermingsproducten bij
  - Vult documenten in en rapporteert aan de productieverantwoordelijke land- en tuinbouw/ondernemer land- en tuinbouw
- Onderhoudt infrastructuur en omgeving (A141401 Id9628-c)
    - Draagt persoonlijke beschermingsmiddelen
    - Houdt de onkruidgroei onder controle
    - Onderhoudt randpercelen en houtkanten
    - Volgt de waterhuishouding van de gronden mee op

#### Akkerbouw/grove groententeelt - oogsten

- Oogst oogstklare gewassen (A141601 Id18113-c)
  - Herkent oogstklare gewassen
  - Begeleidt de externen bij de oogst
  - Volgt de werkzaamheden op
  - Oogst desgevallend volgens de gepaste oogstmethode
  - Brengt zo weinig mogelijk schade toe aan de geoogste producten en de bodem
  - Beperkt de oogstverliezen
- Bewaart en/of verpakt de producten volgens kenmerken, bestellingen en wijze van transport indien van toepassing (A141401 Id17987-c)
  - Houdt zich aan de productieorder en technische fiche
  - Sorteert de producten (kwaliteit, grootte, kleur, klant, afzetmarkt, ...)
  - Verpakt desgevallend producten manueel of met een verpakkingsmachine volgens gewicht of aantal
  - Brengt etiketten aan met de wettelijke informatie (prijs, gewicht, samenstelling, herkomst, ...)
  - Slaat de producten op volgens de richtlijnen
  - Past de hygiënische richtlijnen toe bij opslag volgens de geldende voorschriften en regels

#### Akkerbouw/grove groententeelt - opslaan

- Zorgt voor veilige en kwaliteitsvolle opslag van de producten (co 02112)
  - Controleert en onderhoudt de kimatisatie van de opslagloodsen/cellen indien van toepassing
  - Leest meettoestellen regelmatig af en meldt afwijkende waarden aan de productieverantwoordelijke land- en tuinbouw/ondernemer land- en tuinbouw
  - Past de hygiënische richtlijnen toe bij opslag volgens de geldende voorschriften en regels

## 2.2 DESCRIPTORELEMENTEN

## Kennis

- Basiskennis sectorspecifieke software
  - Basiskennis elektriciteit
  - Basiskennis van algemene mechanica
  - Basiskennis van hydraulica
  - Basiskennis van milieunormen
  - Basiskennis wetgeving (welzijn op het werk)
  - Basiskennis van de wetgeving (driftreductie, erosie, machines en voertuigen)
  - Basiskennis van hygiëne- en veiligheidsvoorschriften voor voedingsmiddelen (HACCP)
  - Basiskennis EHBO-technieken
  - Basiskennis van reinigings- en ontsmettingsmiddelen
  - Basiskennis van mechanisch onderhoud
  - Basiskennis van communicatietechniek
  - Basiskennis van voorraadbeheer
  - Basiskennis van weersinvloeden op de activiteiten
  - Basiskennis van planten en gewassen
  - Basiskennis bodembeheer
  - Basiskennis van bemesting
  - Basiskennis waterhuishouding
  - Basiskennis van kenmerken van ecosystemen
  - Basiskennis van ergonomische hef- en tiltechnieken
- 
- Kennis van de werking en het gebruik van machines en installaties
  - Kennis van kleine machines en handgereedschap (gebruik, onderhoud, gevaren, ...)
  - Kennis vaktermen
  - Kennis van kwaliteitsnormen
  - Kennis van hygiëne- en veiligheidsregels
  - Kennis van persoonlijke hygiëne
  - Kennis van de meest courante land- en tuinbouwgewassen
  - Kennis van teelttechnieken
  - Kennis van de kenmerken van oogstklare gewassen
  - Kennis van specifieke kenmerken van plantenziektes
  - Kennis gewasbescherming (ziekten, plagen, producten, technieken...)
  - Kennis van fytosanitaire producten en het gebruik ervan
  - Kennis van duurzaam bodemgebruik
  - Kennis van waterbeheer
  - Kennis van volumebepalingstechnieken
  - Kennis van opslagmodaliteiten (koeling ,ventilatie, bescherming)
  - Kennis van verpakings- en conditioneringstechnieken
  - Kennis van de werking van een verpakkingmachine
  - Kennis van schoonmaak- en ontsmettingsprocedures en –middelen
  - Kennis van de richtlijnen voor het sorteren van afval
  - Kennis van sectorspecifieke duurzame productiemethoden

## Cognitieve vaardigheden

### Plantaardige/dierlijke productie

- Het kunnen gepast communiceren met alle actoren (leidinggevende, collega, klant, ...)

- Het kunnen begrijpen van de instructies en de uitvoering van de opdracht
- Het kunnen uitwisselen van informatie met collega's en leidinggevende(n)
- Het kunnen efficiënt samenwerken met collega's
- Het kunnen opvolgen van aanwijzingen van leidinggevende(n)
- Het kunnen het zich flexibel kunnen aanpassen
- Het kunnen ergonomisch werken (hef- en tiltechnieken, ...)
- Het kunnen kostenbewust werken
- Het kunnen ecologisch werken
- Het kunnen werken conform de opgestelde procedures
- Het kunnen toepassen van de wettelijke voorschriften
- Het kunnen toepassen van de veiligheids-, kwaliteits-, en milieuvoorschriften
- Het kunnen hebben van extra aandacht voor de mogelijke aanwezigheid van minderjarigen op het bedrijf
- Het kunnen rekening houden met voertuigbewegingen op het bedrijfsterrein
- Het kunnen leren en toepassen van nieuwe technieken in functie van veiligheid, milieu, kwaliteit en welzijn
- Het kunnen gebruiken van software voor voorraadbeheer
- Het kunnen controleren van de staat en de omvang van de voorraad
- Het kunnen afstemmen van de te bestellen hoeveelheden op het verbruik, de planning, de opslagcapaciteit, ...
- Het kunnen opvolgen van bestellingen en het kunnen controleren van de levering
- Het kunnen registreren van het verbruik van producten
- Het kunnen doorgeven van de te bestellen hoeveelheden aan de productieverantwoordelijke land- en tuinbouw/ondernemer land- en tuinbouw
- Het kunnen het zich kunnen houden aan het onderhoudsplan en –richtlijnen
- Het kunnen afstemmen van de techniek en het materiaal af op de opdracht (olie verversen, smeren, lassen, timmeren, schilderen, ...)
- Het kunnen controleren van de machine voor ingebruikname (slijtage, defecten, veiligheidsvoorzieningen, elektrische uitrusting, wielen/banden, luchtdruk en vloeistofpeilen, ...)
- Het kunnen controleren of het voertuig voorzien is van de nodige signalisatie conform de verkeerswetgeving 'signalisatie van landbouwvoertuigen'
- Het kunnen inschatten of de activiteiten (grondbewerking, bemesting, zaaien en planten, gewasverzorging en oogsten, ...) uitvoerbaar en/of wenselijk zijn op het geplande moment op basis van de weers- en bodemomstandigheden
- Het kunnen afstemmen van de techniek en het materiaal op de opdracht
- Het kunnen inschatten van de risico's van ongezonde voeding, alcohol, drugs, stress en vermoeidheid op het veilig gebruik van machines en installatie
- Het kunnen volgen van de hygiëneprocedure van het bedrijf (handen wassen, ...)
- Het kunnen volgen van aangewezen of relevante nascholingen
- Het kunnen leren en toepassen van nieuwe technieken
- Het kunnen integreren van de nieuwe ervaringen in de dagelijkse werksituatie
- Het kunnen vervullen van de administratieve taken op het bedrijf
- Het kunnen gebruiken van registratiesoftware
- Het kunnen controleren van de eigen werkzaamheden
- Het kunnen rapporteren over zijn werkzaamheden aan de productieverantwoordelijke land- en tuinbouw/ondernemer land- en tuinbouw

## Plantaardige productie

- Het kunnen volgen van het bemestingsplan
- Het kunnen in acht nemen van de nodige voorzorg/veiligheidsmaatregelen bij de bemesting
- Het kunnen toepassen van de nodige bemesting volgens de aangegeven onderrichtingen en regelgeving met aandacht en zorg voor de omgeving
- Het kunnen afzetten van restanten van bemesting volgens regelgeving
- Het kunnen registreren van de gebruikte bemestingsactiviteiten in het register
- Het kunnen transporteren van de producten naar het bedrijf, het verzamelcentrum, de verwerker of de verkoopplaats
- Het kunnen respecteren van de wettelijke bepalingen betreffende transport van producten
- Het kunnen controleren van de laadruimte/vastzetting van de lading met inachtneming van de wettelijke voorschriften om ladingsverlies te voorkomen
- Het kunnen communiceren met de ontvanger over de lading (hoeveelheid, aard, ...)
- Het kunnen volgen van de hygiëneregels bij het laden en het, desgevallend, kunnen respecteren van de koudeketen
- Het kunnen bewaken van de kwaliteit van de producten tijdens het vervoer
- Het kunnen ordelijk werken en de werkplek de werkplek en het materieel systematisch opruimen
- Het kunnen controleren van de staat van het materieel in functie van de bedrijfshygiëne
- Het kunnen sorteren en opslaan van het restafval, plantaardig afval en het risicoafval volgens de regelgeving
- Het kunnen respecteren van de milieuvoorschriften
- Het kunnen situeren van het perceel op het bedrijf
- Het kunnen opvolgen van de conditie van de bodem (visueel, staalname, ...)
- Het kunnen het, zo nodig, kunnen afstemmen met externen na overleg met de productieverantwoordelijke land- en tuinbouw/ondernemer land- en tuinbouw
- Het kunnen zintuiglijk of via staalname controleren van de conditie van de gewassen
- Het kunnen vaststellen van de al dan niet aanwezigheid van ongedierte en/of aantastingen
- Het kunnen herkennen van plantenziekten-plagen en onkruiden
- Het kunnen herkennen van de nood aan water en/of plantenvoeding
- Het kunnen informeren van de productieverantwoordelijke land- en tuinbouw/ondernemer land- en tuinbouw over de toestand van het gewas
- Het kunnen in acht nemen van de nodige voorzorg/veiligheidsmaatregelen bij gebruik van gewasbeschermingsmiddelen
- Het kunnen bijhouden van de inventaris van de gebruikte gewasbeschermingsproducten
- Het kunnen invullen van documenten i.v.m. gewasbescherming
- Het kunnen rapporteren i.v.m. gewasbescherming
- Het kunnen aan de productieverantwoordelijke land- en tuinbouw/ondernemer land- en tuinbouw
- Het kunnen begeleiden van de externen bij de oogst
- Het kunnen opvolgen van de werkzaamheden bij de oogst
- Het kunnen beperken van de oogstverliezen
- Het kunnen het zich kunnen houden aan de productieorder en technische fiche bij het bewaren en verpakken van de producten

#### Akkerbouw/grove groententeelt

- Het kunnen afstemmen van de techniek en het materieel af op de opdracht bij het voorbereiden van gronden
- Het kunnen voorbereiden van zaden of plantgoed
- Het kunnen het zich kunnen houden aan de voorschriften voor het planten, vermeerderen en zaaien van de gewassen (positie, diepte, tijdstip, ...)
- Het kunnen het, zo nodig, kunnen afstemmen met externen bij het planten of zaaien
- Het kunnen mee opvolgen van de waterhuishouding van de gronden
- Het kunnen herkennen van oogstklare gewassen
- Het kunnen controleren en onderhouden van de kimatisatie van de opslagloodsen/cellen
- Het kunnen regelmatig aflezen van de meettoestellen van de kimatisatie van de opslagloodsen/cellen

## Probleemoplossende vaardigheden

### Plantaardige/dierlijke productie

- Het kunnen rapporteren en melden van problemen aan de leidinggevende
- Het kunnen melden van problemen i.v.m. veiligheid, milieu, kwaliteit en welzijn, zowel mondeling als schriftelijk, aan de leidinggevende
- Het kunnen vermijden van risico's voor zichzelf en derden
- Het kunnen optreden bij ongevallen
- Het kunnen doorgeven van de tekorten aan de productieverantwoordelijke land- en tuinbouw/ondernemer land- en tuinbouw
- Het kunnen opmerken van afwijkingen, storingen of nood aan onderhoud op aan machines of uitrustingen
- Het kunnen melden van problemen i.v.m. preventief of correctief basisonderhoud van machines of uitrustingen die zelf niet op te lossen zijn aan de productieverantwoordelijke land- en tuinbouw/ondernemer land- en tuinbouw
- Het kunnen signaleren van de nood tot specifieke controles en onderhoud de aan de machines aan de leidinggevende
- Het kunnen nemen van corrigerende maatregelen i.v.m. dagelijks onderhoud aan de machines indien nodig
- Het kunnen melden van problemen met het uitvoeren van de activiteiten als gevolg van de weers- en bodemomstandigheden aan de leidinggevende
- Het kunnen opmerken van afwijkingen, storingen of de nood aan preventief onderhoud
- Het kunnen vermijden van fysieke risico's bij het gebruik van machines en installaties
- Het kunnen bedekken van eventuele wonden
- Het kunnen melden van en overleggen over problemen met productieverantwoordelijke land- en tuinbouw/ondernemer land- en tuinbouw
- Het kunnen melden van gebreken, beschadigingen en onvoorziene zaken werkzaamheden aan de productieverantwoordelijke land- en tuinbouw/ondernemer land- en tuinbouw

### Plantaardige productie

- Het kunnen proactief nemen van maatregelen om aantastingen van buitenaf het bedrijf aan het plantenmateriaal te voorkomen
- Het kunnen nemen van maatregelen om overdracht van aantasting binnen het bedrijf te voorkomen

### Akkerbouw/grove groententeelt

- Het kunnen voorkomen of beperkt houden van schade aan de gewassen
- Het kunnen opmerken van afwijkingen aan de seizoensgebonden irrigatie-uitrustingen
- Het kunnen bespreken van de gepaste maatregelen bij afwijkingen aan de seizoensgebonden irrigatie-uitrustingen met de productieverantwoordelijke land- en tuinbouw/ondernemer land- en tuinbouw
- Het kunnen toepassen van de gepaste maatregelen bij afwijkingen aan de seizoensgebonden irrigatie-uitrustingen
- Het kunnen ondernemen, indien nodig, van corrigerende actie (herinzaaien, ontwateren, ...) i.v.m. afwijkingen in de ontwikkeling van de gewassen in overleg met de productieverantwoordelijke of productieverantwoordelijke land- en tuinbouw/ondernemer land- en tuinbouw
- Het kunnen zo weinig mogelijk schade toebrengen aan de geogste producten en de bodem bij de oogst
- Het kunnen melden van de afwijkende waarden op de meettoestellen van klimatisatie van de opslagloodsen/cellen aan de productieverantwoordelijke land- en tuinbouw/ondernemer land- en tuinbouw

## **Motorische vaardigheden**

### Plantaardige/dierlijke productie

- Het kunnen gebruiken van handgereedschap (sleutel, tang, ...) en elektrisch gereedschap op een veilige en milieuverantwoorde manier
- Het kunnen op een correcte manier gebruiken van de persoonlijke beschermingsmiddelen
- Het kunnen uitvoeren van kleine onderhouds- en herstellingswerkzaamheden (reinigen, smeren, onderdelen vervangen, vloeistoffen aanvullen, ...)
- Het kunnen (mee) veilig stellen van de machines of uitrustingen voor het uitvoeren van het onderhoud
- Het kunnen sorteren van afval volgens de richtlijnen
- Het kunnen uitvoeren van dagelijks onderhoud aan de machines
- Het kunnen uitvoeren van kleine herstellingen aan de machines
- Het kunnen gebruiken van de machine volgens de richtlijnen van de fabrikant/productieverantwoordelijke land- en tuinbouw/ondernemer land- en tuinbouw
- Het kunnen veilig stellen van de machine voor het volgend gebruik
- Het kunnen reinigen van het materieel/laadruimte volgens de wettelijke bepalingen en het kunnen opbergen
- Het kunnen sorteren van afval volgens de richtlijnen
- Het kunnen dragen van werk- en beschermkledij
- Het kunnen opruimen tijdens en aan het einde van de werkzaamheden

### Plantaardige productie

- Het kunnen het veilig kunnen laden van de producten, het kunnen zekeren van de lading en kunnen zorgen voor het lossen op de juiste plaats
- Het kunnen veilig vervoeren van de producten

- Het kunnen reinigen en desinfecteren van het materieel (spuitmachine,...) volgens de richtlijnen
- Het kunnen reinigen en desinfecteren van de infrastructuur (containers, serres, palloxx,...) tussen twee productierondes
- Het kunnen gebruiken van schoonmaakmaterieel op een duurzame manier
- Het kunnen toepassen van geïntegreerde gewasbescherming
- Het kunnen bewaren van de gewasbeschermingsmiddelen volgens de wettelijke voorschriften
- Het kunnen toepassen van de opgegeven gewasbeschermingsmiddelen of -methode volgens de aangegeven onderrichtingen en (fyto)sanitaire regelgeving
- Het kunnen gebruiken van persoonlijke beschermingsmiddelen bij het toepassen van gewasbescherming
- Het kunnen verwerken van spuitrestanten volgens fyto)sanitaire regelgeving
- Het kunnen oogsten volgens de gepaste oogstmethode
- Het kunnen sorteren van de producten (kwaliteit, grootte, kleur, klant, afzetmarkt, ...)
- Het kunnen manueel of met een verpakkingsmachine verpakken van producten volgens gewicht of aantal
- Het kunnen aanbrengen van etiketten aan met de wettelijke informatie (prijs, gewicht, samenstelling, herkomst, ...)
- Het kunnen opslaan van de producten op volgens de richtlijnen
- Het kunnen toepassen van de hhygiënische richtlijnen toe bij opslag en verpakken volgens de geldende voorschriften en regels

#### Akkerbouw/grove groententeelt

- Het kunnen verwijderen van zieke en/of dode planten
- Het kunnen uitvoeren van bodembewerking
- Het kunnen transporteren van zaden en plantgoed naar het perceel
- Het kunnen aanvullen van de plant- of zaaimachine
- Het kunnen plaatsen van de seizoensgebonden irrigatie-uitrustingen volgens plan conform de hiervoor geldende regelgeving
- Het kunnen manueel of computergestuurd afstellen (debiet, tijdschema, ...) van de seizoensgebonden irrigatie-uitrustingen
- Het kunnen verzorgen van het gewas i.f.v. het teeltstadium
- Het kunnen onder controle houden van de onkruidgroei
- Het kunnen onderhouden van randpercelen en houtkanten
- Het kunnen dragen van persoonlijke beschermingsmiddelen tijdens het onderhoud van infrastructuur en omgeving

### **Omgevingscontext**

- De productiemedewerker akkerbouw/grove groententeelt verbouwt akkerbouwgewassen en/of groenten voor de verwerking
- De productiemedewerker akkerbouw/grove groententeelt werkt vaak in een situatie waarin de beroepsactiviteiten en het gezinsleven door elkaar en op dezelfde locatie verlopen. Dit heeft effect op de veiligheid, tijdsbesteding en betrokkenheid van en bij het gezin
- De productiemedewerker akkerbouw/grove groententeelt werkt samen met of in opdracht van de productieverantwoordelijke / ondernemer land- en tuinbouw



- Het bedrijfsteam, waarvan hij/zij -eventueel deel uitmaakt, bestaat doorgaans uit leden van een gezin eventueel aangevuld met externe vaste medewerkers, seizoensmatig aangevuld met seizoenarbeiders
- Het werk van de productiemedewerker akkerbouw/grove groententeelt omvat veelzijdige opdrachten in wisselende omstandigheden waarvoor vaak een aangepaste aanpak nodig is (bijv. problemen bij de veldwerkzaamheden zijn zeer tijds- gebonden, kunnen leiden tot economisch verlies, moeten dus snel opgelost worden)
- Hij/zij dient rekening te houden met complexe regelgeving ( milieu, , veiligheid, ...) en binnen dit kader de werkzaamheden plannen en uitvoeren.
- De productiemedewerker akkerbouw/grove groententeelt komt in contact met leveranciers en afnemers
- De productiemedewerker akkerbouw/grove groententeelt moet ook rekening houden met het imago van het bedrijf
- De productiemedewerker akkerbouw/grove groententeelt werkt met levend materiaal en zal daardoor ook in de weekends, bij avond of nacht en op feestdagen moeten werken. Hij/zij zal dikwijls ook lange dagen werken. De productiemedewerker akkerbouw/grove groententeelt zal flexibel moeten zijn naar werkuren en dagen
- De beroepsuitoefening kent weers- en seizoensgebonden arbeid omdat sommige werkzaamheden op bepaalde momenten moeilijk kunnen uitgevoerd worden
- Er heersen tijdens bepaalde periodes strikte deadlines wat stressbestendigheid en doorzettingsvermogen vraagt
- De productiemedewerker akkerbouw/grove groententeelt heeft te maken met een wisselende bodemtoestand
- De sterke (bio)technologische evolutie in de sector vraagt het continu investeren in eigen deskundigheid (opleidingen volgen, nieuwe technieken toepassen in het eigen werk,...)
- Het beroep wordt in open lucht of in technische bedrijfsgebouwen (loodsen) uitgeoefend
- Het dragen van een beroepsoutfit (werkoverall, gepast schoeisel, ...) is vereist
- De beroepsuitoefening kan verplaatsingen met zich meebrengen (transport van gewassen, ...)

## Handelingscontext

- De productiemedewerker akkerbouw/grove groententeelt streeft naar een zo optimaal mogelijk productie in kwantiteit en kwaliteit
- Door de versnippering van het agrarische gebied werkt hij/zij in nauwe relatie met zijn omgeving. Dit vergt permanente aandacht voor de omgeving bij het plannen en het uitvoeren van de werkzaamheden
- Het beroep kan samenwerken in teamverband inhouden
- De productiemedewerker akkerbouw/grove groententeelt handelt vanuit de normen en waarden van het bedrijf en met respect voor milieu en levend materiaal
- De productiemedewerker akkerbouw/grove groententeelt moet de veiligheidsvoorschriften op de werkvloer en het arbeidsreglement respecteren
- De productiemedewerker akkerbouw/grove groententeelt dient zorgvuldig om te gaan met de productiemiddelen op het bedrijf
- De productiemedewerker akkerbouw/grove groententeelt moet zorgvuldig, efficiënt en productiegericht handelen

- De productiemedewerker akkerbouw/grove groententeelt werkt conform de regelgeving voor voedselveiligheid
- De productiemedewerker akkerbouw heeft bijzondere aandacht voor het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in relatie tot het afgeleverde eindproduct en de effecten op de omgeving
- De beroepsuitoefening vereist het hanteren van lasten, langdurig rechtstaan en rondlopen Hij moet vaak in een lichaamsbelastende houding werkzaamheden verrichten. Ergonomisch verantwoord werken is dus aangewezen

## Autonomie

### Is zelfstandig in

- de organisatie, de planning en uitvoering van de eigen activiteiten
- het opvolgen van de ontwikkeling van het gewas
- het verzamelen van het benodigde materieel, materiaal en machines op de juiste locatie en moment
- het reinigen en/of ontsmetten van infrastructuur en materieel met ontsmettings- en/of reinigingsproducten
- het gebruik van meststoffen en plantenbeschermingsmiddelen
- het afronden en controleren van de werkzaamheden
- het voeren van de werkadministratie m.b.t. het eigen werk
- het opvolgen van voorraad en vaststellen van tekorten en doorgeven aan de productieverantwoordelijke/ondernemer land- en tuinbouw

### Is gebonden aan

- wettelijke bepalingen en veiligheid en milieu
- opdrachten van de productieverantwoordelijke / ondernemer land- en tuinbouw
- de kwaliteitsnormen
- de bedrijfsprocedures
- klimatologische omstandigheden
- de teeltcyclus

### Doet beroep op

- de productieverantwoordelijke land- en tuinbouw / ondernemer land- en tuinbouw voor het verkrijgen van de opdrachten en bij problemen die hij/zij niet zelf kan oplossen

## Verantwoordelijkheid

- het werken in teamverband
- het werken met oog voor veiligheid, milieu, kwaliteit en welzijn
- het opvolgen van de voorraad van verbruiksgoederen
- het uitvoeren of laten uitvoeren van het preventief of correctief basisonderhoud van machines of uitrustingen
- het uitvoeren van dagelijkse controles en onderhoud aan de machines
- het rekening houden met de weers- en bodemomstandigheden bij inzetten van de machines
- het duurzaam en veilig gebruiken van de machines en installaties
- het respecteren van de persoonlijke hygiëne

- het opbouwen van de eigen deskundigheid
- het opvolgen van de eigen administratie
- het controleren van de werkzaamheden en het opruimen
- het toepassen van een duurzame manier van bemesting
- het transporteren van de producten indien van toepassing
- het bewaken van de bedrijfshygiëne
- het voorbereiden van gronden
- het planten of zaaien
- het, zo nodig, plaatsen van seizoensgebonden irrigatie-uitrustingen, deze afstellen en in het oog houden
- het toezicht houden op de ontwikkeling van de gewassen en het informeren van de productieverantwoordelijke land- en tuinbouw/ondernemer land- en tuinbouw over afwijkingen in de ontwikkeling
- het toepassen van duurzame gewasbescherming
- het onderhouden van infrastructuur en omgeving
- het oogsten van oogstklare gewassen
- het bewaren en/of verpakken van de producten volgens kenmerken, bestellingen en wijze van transport indien van toepassing
- het zorgen voor veilige en kwaliteitsvolle opslag van de producten
- het veilig laden en zekeren van de lading

## 2.3 ATTESTEN

### Wettelijke attesten

geen

### Vereiste attesten

- Een voertuig besturen waarvoor een opleiding of attest vereist is:

Rijbewijs C

Rijbewijs G

- Voor het gebruik van bepaalde bestrijdingsmiddelen is een vergunning noodzakelijk:

Fytollicentie P2

### Instapvoorwaarden

Geen vereisten.

## 3. Arbeidsmarktrelevantie / maatschappelijke relevantie

### 3.1 ARBEIDSMARKTRELEVANTIE

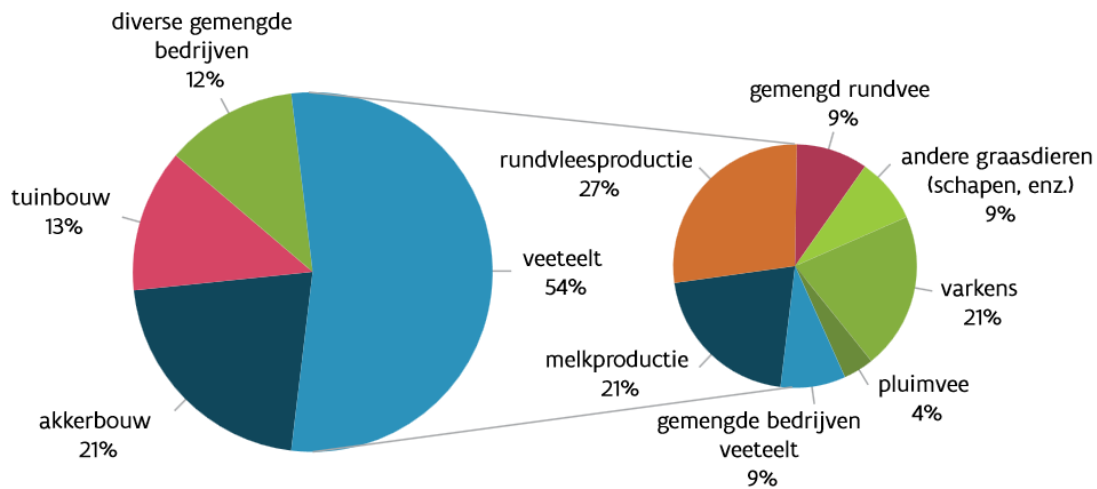
#### Tewerkstelling

De onderstaande gegevens werden overgenomen uit de publicatie LARA 2014 Landbouwrapport uitgegeven door het beleidsdomein Landbouw & Visserij (D/2014/3241/300). Hierbij dient de kanttekening gemaakt te worden dat de sector aangeeft aan dat de tewerkstellingsgegevens in het LARA-rapport breed geïnterpreteerd zijn.

De agrarische productie vindt voornamelijk plaats op bedrijven die gespecialiseerd zijn in een bepaalde productierichting. Van de 24.884 landbouwbedrijven in Vlaanderen is 88% gespecialiseerd in een van de drie sectoren, met veeteelt als veruit de belangrijkste specialisatie, gevolgd door akkerbouw en tuinbouw. Binnen de veeteelt is de rundveehouderij het sterkst vertegenwoordigd. Een andere vorm van specialisatie is de biologische landbouw. Eind 2013 waren er 319 actieve biologische producenten, inclusief de bedrijven in omschakeling. Dit aantal vertoont de laatste vijf jaar een gemiddelde groei van 6,5% per jaar.

Vlaanderen telt in 2013 24.884 landbouwbedrijven, waarvan 73% met beroepsmatig karakter. Het aantal bedrijven is ten opzichte van 2004 met 30% teruggelopen of een daling van gemiddeld bijna 4% per jaar. Als de huidige trend zich voortzet, telt Vlaanderen in 2019 minder dan 20.000 landbouwbedrijven. De resterende bedrijven worden steeds groter. Specialisatie en schaalvergroting kunnen niet los van elkaar gezien worden. Specialisatie (ontmenging) en schaalvergroting in de overblijvende tak vinden op veel bedrijven gelijktijdig plaats. De schaalvergroting vertaalt zich in de groei het aantal voltijdse arbeidskrachten tot 1,65 VAK per bedrijf.

## Indeling van de bedrijven volgens specialisatie, 2013



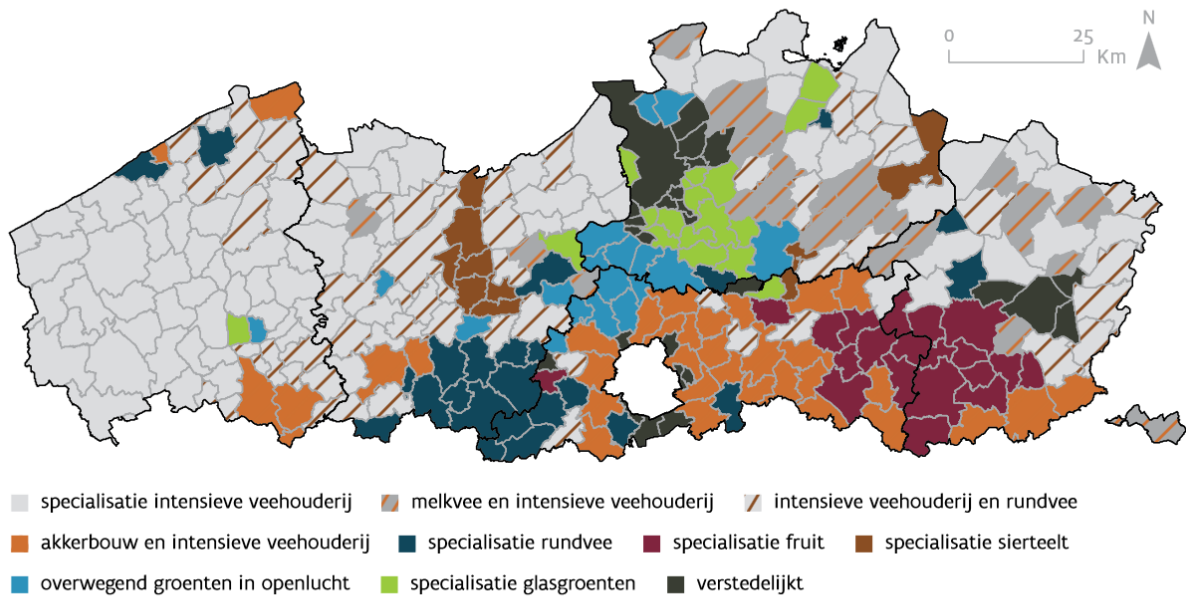
Bron: Departement Landbouw en Visserij en FOD Economie - Algemene Directie Statistiek

De volgende gegevens voor werknemers in werkgeversstatuut op 30/6/2015 werden geregistreerd door Sociale Fondsen PC144 & PC145 :

- Tuinbouw: 5.360 werknemers (PC145, tuinbouw zonder tuinaanleg of tuinonderhoud, dus enkel productie)
- Landbouw: 1.935 werknemers (PC144, landbouw)

De specialisatie is regionaal gebonden, wat blijkt uit de landbouwtyperingskaart.

## Landbouwtyperingskaart, 2012



Bron: Departement Landbouw en Visserij, FOD Economie - Algemene Directie Statistiek en NGI-AGIV

In 2013 werden 51.583 personen regelmatig tewerkgesteld in de Vlaamse land- en tuinbouw. Omgerekend naar voltijdse arbeidskrachten (minstens 38 uren per week of 20 dagen per maand) en rekening houdend met de niet-regelmatig tewerkgestelden betekent dat 41.141 voltijdse arbeidskrachten of gemiddeld 1,65 per bedrijf. De gemiddelde arbeidsbezetting per bedrijf is sectorafhankelijk en varieert in 2013 tussen 0,94 voltijdse arbeidskrachten op de gespecialiseerde graasdierbedrijven andere dan rundveebedrijven tot 4,11 op de gespecialiseerde tuinbouwbedrijven.

In 2013 werden in akkerbouw 5.195 voltijdse arbeidskrachten tewerkgesteld. Dit vertegenwoordigt 13% van de tewerkstelling in land- en tuinbouw.

Een akkerbouwbedrijf telde in 2012 gemiddeld 1,27 voltijdse arbeidskrachten, bijna allemaal familiale (1,25). Veel gespecialiseerde akkerbouwbedrijven oefenen naast de akkerbouwteelten ook nog andere activiteiten uit.

Specialisatie	Aantal voltijdse arbeidskrachten	Aantal voltijdse familiale arbeidskrachten
Melkveesector	1,83	1,80
Vleesveesector	1,41	1,41
Varkenssector	1,58	1,56
Akkerbouwsector	1,27	1,25
Glasgroenten	6,64	1,95
Sierteeltsector onder glas	4,45	2,03
Groenten in openlucht	3,24	1,72
Fruitsector in openlucht	4,90	1,63

## Vacatures

Vanuit de sector land- en tuinbouw worden vacatures voor productiemedewerker melkveehouderij niet systematisch gemeld aan de VDAB, omdat voor het rekruteren van deze profielen ook beroep wordt gedaan op andere kanalen. De sector kent een groot aandeel van familiale tewerkstelling.

I Spreiding over de betrokken sectoren

Ontvangen vacatures 2015 LA3810 Landbouwer		Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-Ieper	Aalst-Oudenaarde	Gent	St. Niklaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	Buiten Vlaanderen	TOTAAL	Openstaande vacatures
NEC zonder <u>uitzendopdr.</u>	01. Primaire sector	2								2	1	1				6	
	20. Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling				1		1	3								5	1
TOTAAL		2			1		1	3	2	1	1					11	1



Ontvangen vacatures 2015 LA3991 Landbouwmedewerker		Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-Ieper	Aalst-Oudenaarde	Gent	St. Niklaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	Buiten Vlaanderen	TOTAAL	Openstaande vacatures
NEC zonder <u>uitzendopdr.</u>	01. Primaire sector	1	3	2		4	1	5	2	0	2		2	1		23	3
	02. Dranken, voeding en tabak								0						0	0	
	13. Bouw										1		1			2	
	19. Zakelijke dienstverlening	1						1		3						5	
	22. Ontspanning, cultuur en sport								1							1	
	24. Onderwijs													1		1	
	26. Maatschappelijke dienstverlening			1		2										3	
20. Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling			1				2	1							4	8	
TOTAAL		2	3	4		6	1	8	4	3	3		3	2	0	39	11

Aantal openstaande vacatures

Openstaande vacatures (aantal, evolutie)

LA3810 Landbouwer Jaartal	2013	2014	2015
<u>NECzU</u> rechtstreeks aan VDAB gemeld	11	2	0
<u>NECzU</u> via werving- en selectiekantoren	10	0	10
<u>Uitzendopdr.</u>	79	37	42
<b>TOTAAL</b>	<b>100</b>	<b>39</b>	<b>52</b>

LA3990 Landbouwarbeider LA3991 Landbouwmedewerker Jaartal	2013	2014	2015
NEC zonder <u>uitzendopdr.</u>	108	69	84
<u>NECzU</u> via werving- en selectiekantoren	37	11	7
<u>Uitzendopdr.</u>	539	137	124
<b>TOTAAL</b>	<b>684</b>	<b>217</b>	<b>215</b>

#### Openstaande vacatures (aantal, spreiding)

Regio	Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-Ieper	Aalst-Oudenaarde	Gent	St. Nikolaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	Buiten Vlaanderen	TOTAAL
LA3810 Landbouwer Dec 2015															
<u>NECzU</u> rechtstreeks aan VDAB gemeld															
<u>NECzU</u> via werving- en selectiekantoren								1							1
Uitzendopdrachten						1	7								8
<b>TOTAAL</b>						<b>1</b>	<b>7</b>	<b>1</b>							<b>9</b>

Regio	Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-Ieper	Aalst-Oudenaarde	Gent	St. Niklaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	Buiten Vlaanderen	TOTAAL
LA3991 Landbouwmedewerker Dec 2015															
NECzU rechtstreeks aan VDAB gemeld	1					1			1						3
NECzU via werving- en selectiekantoren		1		1				1	1	2			2		8
Uitzendopdrachten															
<b>TOTAAL</b>	<b>1</b>	<b>1</b>		<b>1</b>		<b>1</b>		<b>1</b>	<b>2</b>	<b>2</b>			<b>2</b>		<b>11</b>

## II Evolutie van het aantal vacatures

LA3810 Landbouwer Jaartal	2013	2014	2015
NECzU rechtstreeks aan VDAB gemeld	7	5	6
NECzU via werving- en selectiekantoren	2	1	5
Uitzendopdr.	30	16	17
<b>TOTAAL</b>	<b>39</b>	<b>22</b>	<b>28</b>

LA3990 Landbouwarbeider LA3991 Landbouwmedewerker Jaartal	2013	2014	2015
NEC zonder uitzendopdr.	98	62	35
NECzU via werving- en selectiekantoren	0	5	4
Uitzendopdr.	144	79	77
<b>TOTAAL</b>	<b>242</b>	<b>146</b>	<b>116</b>

## III Spreiding van het aantal vacatures per provincie en/of regio

Regio		Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-Ieper	Aalst-Oudenaarde	Gent	St. Nikolaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	Buiten Vlaanderen	TOTAAL
Ontvangen vacatures 2015 LA3810 Landbouwer																
NECzU rechtstreeks aan VDAB gemeld		2								2	1	1				6
NECzU via werving- en selectiekantoren						1		1	3							5
TOTAAL		2				1		1	3	2	1	1				11

Regio		Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-Ieper	Aalst-Oudenaarde	Gent	St. Nikolaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	Buiten Vlaanderen	TOTAAL
Ontvangen vacatures 2015 LA3991 Landbouwmedewerker																
NEC zonder uitzendopdr.	NECzU rechtstreeks aan VDAB gemeld	2	3	3		6	1	6	3	3	3		3	2		35
	NECzU via werving- en selectiekantoren			1				2	1							4
TOTAAL		2	3	4		6	1	8	4	3	3		3	2		39

#### IV Aantal niet-werkende werkzoekenden

Beroep LA3810 Landbouwer	Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-Ieper	Aalst-Oudenaarde	Gent	St. Nikolaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	TOTAAL
TOTAAL	17	8	5	7	6	1	12	6	7	17	12	12	11	121

Beroep LA3991 Landbouwmedewerker	Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-Ieper	Aalst-Oudenaarde	Gent	St. Nikolaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	TOTAAL
TOTAAL	336	68	125	72	63	43	126	97	85	226	119	131	137	1628

#### V Knelpuntberoep

Productiemedewerker akkerbouw/grove groententeelt is stricto sensu geen knelpuntberoep, maar dat er wel duidelijk een problematiek is inzake continuïteit van de bedrijven. De land- en tuinbouwsector kent een probleem van vergrijzing wat de "aflossing van de wacht" in het gedrang brengt.

Het LARA 2014-rapport vermeldt dat de gemiddelde leeftijd van de bedrijfshoofden van beroepslandbouwbedrijven in de afgelopen jaren is gestegen van 48 jaar in 2004 tot 52 jaar in 2013. Het aantal 65-plussers bedraagt 11% bij de mannen en 17% bij de vrouwen. De toenemende gemiddelde leeftijd hangt samen met het geringe aantal jonge bedrijfshoofden.

## 4. Samenhang

Ondernemer land- en tuinbouw							
Productieverantwoordelijke land- en tuinbouw							
Productiemedewerker varkenshouderij	Productiemedewerker pluimveehouderij	Productiemedewerker melkveehouderij	Productiemedewerker vleesveehouderij	Productiemedewerker akkerbouw/grove groententeelt	Productiemedewerker fruitteelt	Productiemedewerker tuinbouw van teelten onder bescherming	Productiemedewerker tuinbouw van teelten in open lucht
Assistent dierlijke productie				Assistent plantaardige productie			

## 5. Updates

Duurzaam	Relatief duurzaam	Beperkt duurzaam
<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

Het wetgevend kader waarbinnen de Vlaamse landbouw kan opereren, wordt grotendeels Europees bepaald (Gemeenschappelijk Landbouw Beleid). De Vlaamse invulling hiervan gebeurt in beleidsmaatregelen en actieplannen zoals het mestactieplan, Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, beleidsplan Ruimte, Stroomgebiedbeheersplannen, Vlaams actieplan duurzaam gebruik pesticiden, Materialendecreet, ...

De Vlaamse landbouw wordt gekenmerkt door specialisatie, schaalvergroting, verbreding en innovatie.

Enkele factoren die een rol spelen bij schaalvergroting zijn de continue verbetering van de techniek en de technologische ontwikkelingen, samenwerking met andere schakels in de keten en productieverhoging om het inkomen veilig te stellen en de kostprijs te drukken.

De landbouwsector en bij uitbreiding de agrovoedingsketen is onderdeel van een macro-economische omgeving waar verdergaande globalisering ook deze sector diepgaand zal beïnvloeden. De landbouwsector wordt niet enkel beïnvloed door het economische kader, maar evenzeer door het ecologische kader. Vanuit duurzaamheidsperspectief moet de landbouwproductie gebeuren binnen de grenzen van het ecosysteem.

De evoluties hebben invloed op de toekomstige invulling van het beroep van productiemedewerker akkerbouw/grove groententeelt.

Desondanks valt het niet te verwachten dat de wijzigingen nog bijkomende invloed zullen hebben op de reeds beschreven competenties uit dit beroepskwalificatiedossier.

Het huidige beroepskwalificatiedossier is bijgevolg duurzaam.